

1. ☒ Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1, Ζωγράφου,
☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13, Χολαργός,
☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

Εν Δυνάμει
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2022

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: _____ Βαθμός: _____
ΗΜΕΡΑ/ΜΗΝΑ: _____, / 12 / 2022 ΤΜΗΜΑ: _____ %

Α' Ομάδα

A.1. Να γράψετε τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, ανάλογα με το περιεχόμενό της. (/10 μονάδες)

- α.** Το πιστωτικό σύστημα της χώρας, κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας, ήταν συνδεδεμένο με το εμπόριο αγροτικών προϊόντων και ιδιαίτερα με τις εξαγωγές ελαιόλαδου.
- β.** Στις μικρότερες και πιο καθυστερημένες οικονομικά χώρες, η απόκτηση σιδηροδρομικού δικτύου παρουσιάστηκε έστω καθυστερημένα ως σημαντική προϋπόθεση για την είσοδό τους στο χώρο των ανεπτυγμένων κρατών.
- γ.** Προοδευτικά οι εργασίες της Εθνικής Τράπεζας εξαπλώθηκαν στις κύριες επαρχιακές πόλεις (Ερμούπολη 1845, Πάτρα 1846).
- δ.** Εκτός από το οδικό δίκτυο, το μεγαλύτερο τεχνικό έργο που κατασκευάστηκε το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα ήταν η διάνοιξη της διώρυγας της Κορίνθου.
- ε.** Η εμφάνιση μονάδων παραγωγής, που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν βιομηχανικές, άρχισε κατά τις πρώτες δεκαετίες της ανεξαρτησίας με αποσπασματικό, ευκαιριακό ίσως τρόπο.

A.2. Να καταγράψετε: (/15 μονάδες)

- α.** τα **οφέλη** της **αποξήρασης** μεγάλων εκτάσεων κατά τη διάρκεια του πρώτου αιώνα της ανεξαρτησίας. (5 μον.)
- β.** τους **ανασταλτικούς** παράγοντες για την πύκνωση του οδικού δικτύου στην Ελλάδα **κατά τα τέλη του 19^{ου} και τις αρχές του 20^{ου} αιώνα**. (5 μον.)
- γ.** το περιεχόμενο του όρου "**εκδοτικό δικαίωμα**" της Εθνικής Τράπεζας. (5 μον.)

B.1. Να εξηγήσετε τους **στόχους** δημιουργίας κεντρικής τράπεζας αλλά και τραπεζικού συστήματος από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσης του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους. (/13 μονάδες)

B.2. Ποιες **προσδοκίες** καλλιεργούσε η ιδέα της ανάπτυξης του **σιδηροδρομικού δικτύου** στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα;

(/12 μονάδες)

Β' Ομάδα

Γ.1. Με βάση το παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις ν' αναφερθείτε στην **ολοκλήρωση** του σιδηροδρομικού δικτύου στην Ελλάδα κατά το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα, στους **λόγους** για τους οποίους δεν έγιναν περαιτέρω επενδύσεις στον τομέα αυτόν και στα **πλεονεκτήματα** και τα **μειονεκτήματα** που είχε τελικά η κατασκευή σιδηροδρομικού δικτύου στη χώρα μας. (/25 μονάδες)

Κείμενο Α'

Χρειάστηκαν 27 χρόνια για την κατασκευή περίπου 1.600 χιλιομέτρων, μέχρι το 1909, ενώ ματαιώθηκε οριστικά η κατασκευή 270 χλμ που είχε σχεδιάσει ο Τρικούπης για τη δύσκολη πελοποννησιακή ενδοχώρα. Η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού αποδείχθηκε πολύ μεγαλύτερη, ενώ η χαμηλή επιβατική και εμπορευματική κίνηση των πρώτων γραμμών έκανε εξαιρετικά επισφαλή την αποδοτικότητα των σιδηροδρομικών επενδύσεων. Στην Ελλάδα, στην αυγή του 20ου αιώνα, η οικονομία της αγοράς περιορίζεται ακόμη ανάμεσα στα διασκορπισμένα χωριά και την κοντινότερη «χώρα», γνώριμο χαρακτηριστικό της παραδοσιακής κοινωνίας. Και το σύστημα αυτό εκτίθεται τώρα πια στον ανταγωνισμό. Οι αναπτυξιακές επιπτώσεις του τρικουπικού εκσυγχρονισμού περιορίστηκαν από τις δυνάμεις αδράνειας και τους αργόσυρτους ρυθμούς κίνησης και αλλαγής της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Παπαγιαννάκης Λ., περιοδικό «Ιστορικά», τεύχος 280, Απρίλιος 2005, σελ.9-10

Κείμενο Β'

Ακόμα και στον τομέα των μεταφορών η εισφορά του σιδηροδρόμου στην ανάπτυξη της χώρας δεν ήταν αποφασιστική, όχι μόνο γιατί το δίκτυο δεν είχε παντού το ίδιο πλάτος, αλλά και γιατί είχε κατασκευαστεί ώστε να εξυπηρετεί κυρίως παράλιες περιοχές. (...)

Οι σιδηροδρομικές εκμεταλλεύσεις είχαν πάντα έλλειμμα, όχι μόνο γιατί οι σιδηρόδρομοι είναι συνήθως παθητικοί σε όλον τον κόσμο, αλλά κυρίως γιατί υπήρχαν οι ειδικές ελληνικές συνθήκες που αναφέρθηκαν. Οι κυβερνήσεις του 20^{ου} αιώνα δε συνέχισαν την προσπάθεια ανάπτυξης του δικτύου, ακριβώς επειδή έδειξε ότι δεν ήταν ούτε κοινωνικά επικερδές μεταφορικό μέσο, ούτε κίνητρο για την εγχώρια βιομηχανία. Έτσι, η ηρωική εποχή των ελληνικών σιδηροδρόμων στα 1880, η υποτιθέμενη ένδειξη του καπιταλιστικού μετασχηματισμού της χώρας, απλώς συντέλεσε σε μια βαρύτατη αύξηση της ξένης οικονομικής κυριαρχίας με μέσο το δημόσιο χρέος και, τέλος, στην πτώχευση του 1893.

Κ.Τσουκαλά, Εξάρτηση και Αναπαραγωγή

Δ.1. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες του παραθέματος, να παρουσιάσετε τα πρώτα βήματα **εκβιομηχάνισης** στην Ελλάδα από το **1870** και μετά, καθώς επίσης και τους **παράγοντες που εμπόδιζαν** την περαιτέρω εξέλιξή της κατά τα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα.

(/25 μονάδες)

Κείμενο

Στην Ελλάδα η εμφάνιση της βιομηχανίας συνδέθηκε με τις συνθήκες της οικονομικής κρίσης. Με ανάλογο τρόπο, η διεθνής συγκυρία που ορίστηκε από τον εμφύλιο πόλεμο στις ΗΠΑ (1862-1867), έστρεψε τη ζήτηση βάμβακος των αγγλικών υφαντουργείων προς τις βαμβακερές πρώτες ύλες νέων χωρών, όπως της Ελλάδος, της Αιγύπτου κλπ. Η αποκατάσταση της αμερικανικής προσφοράς βάμβακος στην Ευρώπη από τα 1867-1868, δημιούργησε κρίση στην ελληνική βαμβακοπαραγωγή.[...] Από την κρίση αυτή ξεκίνησαν οι πρώτες προσπάθειες στην Ελλάδα για την ίδρυση υφαντουργικών εργοστασίων. Φαίνεται μάλιστα ότι τα υφαντουργικά και νηματουργικά προϊόντα είναι τα πλέον χαρακτηριστικά της ελληνικής εκβιομηχάνισης του 19^{ου} αιώνα. Σε πολύ λίγα χρόνια, τα υφαντουργικά εργοστάσια στην Ελλάδα είχαν σταθεροποιηθεί, απορροφούσαν σχεδόν ολόκληρη την εγχώρια παραγωγή βάμβακος και έκαναν και συμπληρωματικές εισαγωγές βάμβακος από το εξωτερικό. Κατά την ίδια εποχή, ιδρύθηκαν επίσης ορισμένοι αλευρόμυλοι χάρη στην υψηλή δασμολόγηση από τον Κουμουνδούρο των εισαγόμενων αλεύρων.[...] Τέλος, τα βυρσοδεψεία είχαν επίσης κάπως αναπτυχθεί στον τομέα της στοιχειώδους επεξεργασίας των δερμάτων, όπως και αρκετά ελαιοτριβεία.

Βεργόπουλος Κ., Κράτος και οικονομική πολιτική στον 19^ο αιώνα, Αθήνα 1978, σελ.147-149

Εν Δυνάμει
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Καλή) Επιτυχία ☺ σε όλους !!!